

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z **j.polskiego** dla klasy 4

Treści nauczania z podstawy programowej-działy	Wymagania szczegółowe <i>na ocenę śródroczną</i>				Ocena celująca Uczeń:
	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	
Kształcenie literackie i kulturowe.	<p>ŚLUCHANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> -skupia uwagę na krótkich wypowiedziach innych osób -reaguje na wypowiedzi innych werbalnie i niewerbalnie (mimiką, gestem, postawą) -rozumie polecenia nauczyciela, wypowiedzi innych uczniów -rozpoznaje proste intencje nadawcy, np. pytanie, prośbę, odmowę, przeprosiny <p>CZYTANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> -identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w prostych tekstach literackich oraz typowych sytuacjach znanych uczniowi z doświadczenia i obserwacji -rozpoznaje proste intencje nadawcy, np. pytanie, prośbę, odmowę, przeprosiny -wskazuje najważniejsze informacje w odpowiednich akapitach przeczytanego tekstu, zwłaszcza w dosłownej warstwie tekstu i wyrażone wprost 	<p>ŚLUCHANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> -słucha innych i uczestniczy w rozmowie, zadaje pytania, odpowiada -wybiera najważniejsze informacje z wysłuchanego tekstu, tworzy prostą notatkę w formie tabeli, schematu, kilkudzaniowej wypowiedzi <p>CZYTANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> -identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi -określa temat i główną myśl tekstu -oddziela informacje ważne od drugorzędnych -wybiera potrzebne informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu -wskazuje przerośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi -rozpoznaje cechy życzeń, ogłoszenia, instrukcji, przepisu 	<p>ŚLUCHANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> -koncentruje uwagę podczas słuchania dłuższych wypowiedzi innych, a zwłaszcza odtwarzanych utworów -odróżnia informacje ważne od mniej ważnych -na podstawie słuchanego tekstu tworzy samodzielną notatkę: rysuje plan, ilustracje do tekstu, formułuje pytania <p>CZYTANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyszukuje w wypowiedzi informacje wyrażone pośrednio -rozumie funkcję akapitu -oddziela informacje ważne od drugorzędnych -wybiera i wykorzystuje informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu -wskazuje przerośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi oraz samodzielnie tłumaczy przerośne znaczenie wybranych wyrazów, związków wyrazów w wypowiedzi 	<p>ŚLUCHANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> -przekazuje treść wysłuchanych wypowiedzi -odczytuje przerośny sens wysłuchanych utworów prozatorskich i poetyckich <p>CZYTANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyszukuje w wypowiedzi informacje wyrażone pośrednio i wykorzystuje je w wypowiedzi np. opisującej lub oceniającej postać fikcyjną lub rzeczywistą -oddziela informacje ważne od drugorzędnych i wykorzystuje je w odczytywaniu znaczeń dosłownych i przerośnych -odczytuje i wykorzystuje treści zawarte w artykule, instrukcji, przepisie, tabeli, schemacie i notatce -wskazuje i odczytuje przerośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi 	<p>ŚLUCHANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> -odczytuje i wyjaśnia przerośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich <p>CZYTANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> -czyta ze zrozumieniem na poziomie semantycznym i krytycznym, również teksty spoza listy lektur

	ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY	ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY	ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY	ALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY	ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY
Kształcenie językowe.	<p>-mówi o swoich reakcjach czytelniczych</p> <p>-dostrzega zabiegi stylistyczne w utworach literackich, w tym funkcję obrazowania poetyckiego w liryce, z pomocą nauczyciela wskazuje epitet, porównanie, przenośnię, rymy</p> <p>-wie, co tworzy rytm</p> <p>-wskazuje wers, strofę, refren</p> <p>-odróżnia fikcję od rzeczywistości</p> <p>-odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych</p>	<p>-nazywa swoje reakcje czytelnicze</p> <p>-nazywa zabiegi stylistyczne w utworach literackich (epitet, porównanie, przenośnia, rym), rozumie funkcję obrazowania poetyckiego w liryce</p> <p>-dostrzega cechy wyróżniające teksty artystyczne (poetyckie i prozatorskie) oraz użytkowe</p> <p>-odróżnia autora od osoby mówiącej w utworze</p> <p>-określa i nazywa elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia</p> <p>-wskazuje cechy baśni i legendy w utworze</p> <p>-rozpoznaje elementy rytmu: wers, zwrotka, rym, refren</p> <p>-zna pojęcia: gra aktorska, dekoracja, kostiumy, rekwizyty, inscenizacja, scena, widownia, próba</p>	<p>-uzasadnia swoje reakcje czytelnicze</p> <p>-analizuje elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia</p> <p>-identyfikuje baśń i legendę</p> <p>-rozumie podstawową funkcję wersu, zwrotki, rymu</p> <p>-rozumie funkcję akapitu jako logicznie wyodrębnionej całości w tekście</p> <p>-objaśnia znaczenia porównań i przenośni w tekście</p>	<p>-konfrontuje swoje reakcje czytelnicze z innymi odbiorcami</p> <p>-objaśnia funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w utworze epickim</p> <p>-wykorzystuje wiedzę na temat wersu, zwrotki, rymu do interpretacji utworu</p> <p>-objaśnia funkcję epitetów, porównań i przenośni w tekście</p> <p>-wyróżnia wśród przekazów audiowizualnych programy informacyjne, rozrywkowe, reklamy</p>	<p>-porównuje funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w różnych utworach epickich</p> <p>-wskazuje elementy baśni i legendy w innych tekstach kultury</p>
	<p>Stosuje wiedzę językową w zakresie:</p> <p>-słownictwa (np. dobiera wyrazy bliskoznaczne oraz wyrazy pokrewne w rodzinę wyrazów)</p> <p>-składni (konstruuje poprawne zdania pojedyncze, stosuje wielkie litery na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na końcu, rozróżnia zdania pojedyncze)</p>	<p>Stosuje wiedzę językową w zakresie:</p> <p>-słownictwa (wykorzystuje wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne w tworzonym tekście, tworzy rodzinę wyrazów)</p> <p>-składni (konstruuje zdania pojedyncze proste i rozwinięte)</p> <p>-fleksji (określa formę gramatyczną czasowników,</p>	<p>Umiejętnie stosuje wiedzę językową w zakresie:</p> <p>-słownictwa (wzbogaca tworzony tekst wyrazami bliskoznacznymi)</p> <p>-składni (stosuje różnorodne typy zdań: pojedyncze i złożone oraz równoważniki; celowo używa różnych typów wypowiedzeń: pytających, oznajmujących, wykrzyknikowych, rozkazujących w zależności</p>	<p>Sprawnie stosuje wiedzę językową w zakresie:</p> <p>-słownictwa (dba o poprawność słownikową tworzonych wypowiedzi, odpowiednio dobiera wyrazy bliskoznaczne, wzbogacając tekst w zależności od formy wypowiedzi i sytuacji komunikacyjnej)</p> <p>-składni (tworzy ciekawe pod względem składniowym wypowiedzi, stosuje się do zasad poprawności logiczno-składniowej)</p>	<p>Świadomie stosuje wiedzę językową w zakresie treści materiałowych przewidzianych programem nauczania słownictwa, składni, fleksji i fonetyki</p>

	-fleksji (wskazuje czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki i przysłówki w zdaniu, przy pomocy nauczyciela określa formę odmiennych części mowy, odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych -fonetyki (zna alfabet, dzieli wyrazy na litery, głoski i sylaby)	rzeczowników, przymiotników) -fonetyki (wykorzystuje umiejętność dzielenia wyrazów na sylaby przy przenoszeniu wyrazów do następnej linijki) -stosuje zasady estetycznego zapisu tekstu	od sytuacji komunikacyjnej; stosuje się do zasad poprawnej interpunkcji) -fleksji (używa odmiennych części mowy w poprawnych formach) -fonetyki (stosuje wiadomości z zakresu podziału wyrazów na litery, głoski i sylaby w poprawnym ich zapisie)	-fleksji (w wypowiedziach stosuje w poprawnych formach odmienne i nieodmienne części mowy przewidziane w programie nauczania) -fonetyki (biegle stosuje wiadomości z zakresu fonetyki i wykorzystuje je w poprawnym zapisie wyrazów)	
Tworzenie wypowiedzi.	MÓWIENIE -nawiązuje i podtrzymuje kontakt werbalny z innymi uczniami i nauczycielem -formułuje pytania i udziela prostych odpowiedzi pod względem konstrukcyjnym -wypowiada komunikaty zawierające proste informacje -wyraża wprost swoje intencje -odróżnia sytuację oficjalną od nieoficjalnej i potrafi odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej skierować prośbę, pytanie, odmowę, wyjaśnienie, -stosuje zwroty grzecznościowe podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem -mówi na temat, opowiada o obserwowanych zdarzeniach, akcji książki, filmu -wygłasza tekst utworu z pamięci	MÓWIENIE -świadomie uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej -dostosowuje wypowiedź do adresata i sytuacji, świadomie dobiera różne typy wypowiedzi prostych i rozwiniętych, wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące -formułuje pytania otwarte -udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych -wypowiada się w kilku logicznie ze sobą połączonych zdaniach na tematy związane z codziennością, otaczającą rzeczywistością, lekturą -stosuje zwroty grzecznościowe i odpowiednie konstrukcje składniowe (np. tryb przypuszczający) podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem -wskazuje wyrazy o znaczeniu dosłownym i metaforycznym -składa życzenia, tworzy wypowiedź o cechach instrukcji, np. zasady gry -wypowiada się w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku	MÓWIENIE -przedstawia własne zdanie w rozmowie -świadomie dobiera intonację zdaniową -udziela odpowiedzi w formie krótkiej wypowiedzi -uczestniczy w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami -łączy za pomocą odpowiednich spójników współrzędne związki wyrazowe w zdaniu -wypowiada się w roli świadka i uczestnika zdarzeń -stosuje poprawne formy gramatyczne rzeczownika, przymiotnika, czasownika -gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy charakteru na podstawie zachowań i postaw -wypowiada się logicznie i w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje Wyrazy określające następstwo czasowe, zwłaszcza przysłówki	MÓWIENIE -uzasadnia własne zdanie w rozmowie, podaje odpowiednie przykłady, stosuje się do reguł grzecznościowych -rozpoczyna i podtrzymuje rozmowę na temat lektury czy dzieła filmowego -udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym -w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje frazeologizmy związane z omawianą tematyką -poprawnie stosuje formy czasu teraźniejszego oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego w czasie przeszłym i przyszłym w opisie dzieła kultury stosuje słownictwo wyrażające stosunek odbiorcy wobec dzieła	MÓWIENIE -przedstawia własne stanowisko w związku ze sposobem rozwiązania problemu, wykonania zadania

		<p>chronologicznym, streszcza utwory fabularne</p> <p>PISANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> -stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu -zna podstawowe zasady dotyczące pisowni wielką literą oraz pisowni ó – u, rz – ż, ch – h -dzieli wyrazy na sylaby, przenosi wyraz do następnego wersu -uzupełnia prosty schemat, tabelę -zna podstawowe zasady układu graficznego listu prywatnego, dialogu, ramowego planu wypowiedzi i z pomocą nauczyciela zapisuje list, dialog, układa plan ramowy wypowiedzi, zapisuje kilkudzaniowe opowiadanie odtwórcze -stara się o estetykę zapisu wypowiedzi 	<p>PISANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> -stosuje poznane zasady ortografii dotyczące pisowni ó – u, rz – ż, ch – h i interpunkcji oraz potrafi je zastosować w sytuacjach nietypowych (np. wykorzystać wiedzę o wyrazach pochodnych i rodzinie wyrazów) -w kilkudzaniowych wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami łączy za pomocą odpowiednich spójników współrzędne związki wyrazowe i stosuje się do zasad interpunkcji -w wypowiedziach stosuje poprawne formy gramatyczne rzeczownika, przymiotnika, czasownika -w tekstach świadomie stosuje wyrazy bliskoznaczne -w wypowiedziach gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy charakteru na podstawie zachowań i postaw -układa życzenia, zapisuje przepis, instrukcję, ogłoszenie -stosuje akapit jako znak logicznego wyodrębnienia fragmentów wypowiedzi 	<p>PISANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> -komponuje poprawne pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, fleksyjnym, składniowym wypowiedzi o przejrzystej, logicznej kompozycji z uwzględnieniem akapitów -uzasadnia własne zdanie, podaje odpowiednie przykłady, np. z lektury -udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym -w wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje frazeologizmy związane z omawianą tematyką -komponuje i przekształca plan wypowiedzi 	<p>PISANIE</p> <ul style="list-style-type: none"> -tworzy samodzielne wypowiedzi cechujące się ciekawym ujęciem tematu, poprawną konstrukcją oraz właściwym doбором środków językowych -wykazuje się szczególną dbałością o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, -fleksyjną i składniową oraz estetykę zapisu wypowiedzi
--	--	---	---	---	---

Samokształcenie.	DOCIERANIE DO INFORMACJI -sprawdza pisownię wyrazu w słowniku ortograficznym	DOCIERANIE DO INFORMACJI -wybiera odpowiednie informacje ze słownika ortograficznego, encyklopedii, czasopisma, stron internetowych	DOCIERANIE DO INFORMACJI -wybiera informacje niewyrażone wprost z różnych źródeł, np. czasopism, stron internetowych	DOCIERANIE DO INFORMACJI -wybiera informacje wyrażone pośrednio w różnych źródłach, np. czasopismach, stronach internetowych; konfrontuje je z innymi źródłami	DOCIERANIE DO INFORMACJI -wybiera i wykorzystuje informacje z różnych źródeł (np. czasopism, stron internetowych) we własnych wypowiedziach o charakterze informacyjnym lub oceniającym
Lektury obowiązkowe	Jan Brzechwa „Akademia Pana Kleksa” Janusz Christa „Kajko i Kokosz. Szkoła latania.” *każdy nauczyciel dokonuje wyboru indywidualnie				
Lektury uzupełniające	Henryk Sienkiewicz „Janko Muzykant” *każdy nauczyciel dokonuje wyboru indywidualnie				

<i>Treści nauczania z podstawy programowej-działy</i>	Wymagania szczegółowe na ocenę końcoworoczną				
	Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	Ocena celująca Uczeń:
Kształcenie literackie i kulturowe.	SŁUCHANIE -skupia uwagę na krótkich wypowiedziach innych osób -reaguje na wypowiedzi innych werbalnie i niewerbalnie (mimiką, gestem, postawą) -rozumie polecenia nauczyciela, wypowiedzi innych uczniów -rozpoznaje proste intencje nadawcy, np. pytanie, prośbę, odmowę, przeprosiny -wskazuje najważniejsze informacje w wysłuchanym	SŁUCHANIE -słucha innych i uczestniczy w rozmowie, zadaje pytania, odpowiada -wybiera najważniejsze informacje z wysłuchanego tekstu, tworzy prostą notatkę w formie tabeli, schematu, kilkuzdaniowej wypowiedzi -powtarza swoimi słowami ogólny sens usłyszanej wypowiedzi, opowiada fabułę usłyszanej historii -rozpoznaje nastrój słuchanych komunikatów	SŁUCHANIE -koncentruje uwagę podczas słuchania dłuższych wypowiedzi innych, a zwłaszcza odtwarzanych utworów -odróżnia informacje ważne od mniej ważnych -na podstawie słuchanego tekstu tworzy samodzielną notatkę: rysuje plan, ilustracje do tekstu, formułuje pytania -właściwie odbiera intencje nadawcy komunikatu -odczytuje przerośny sens	SŁUCHANIE -przekazuje treść wysłuchanych wypowiedzi -odczytuje przerośny sens wysłuchanych utworów prozatorskich i poetyckich -wyraża swoje zdanie na temat wysłuchanego komunikatu -nazywa intencje nadawcy komunikatu	SŁUCHANIE -odczytuje i wyjaśnia przerośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich

<p>niedługim tekście, zwłaszcza w jego warstwie dosłownej</p> <p>-rozumie ogólny sens słuchanych utworów</p>	<p>CZYTANIE</p> <p>-identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w prostych tekstach literackich oraz typowych sytuacjach znanych uczniowi z doświadczenia i obserwacji</p> <p>-rozpoznaje proste intencje nadawcy, np. pytanie, prośbę, odmowę, przeprosiny</p> <p>-wskazuje najważniejsze informacje w odpowiednich akapitach przeczytanego tekstu, zwłaszcza w wyrażone wprost</p> <p>-rozumie dosłowne znaczenie wyrazów w wypowiedzi</p> <p>-rozumie ogólny sens czytanych utworów</p> <p>-stara się czytać teksty płynnie i poprawnie pod względem artykulacyjnym</p> <p>ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY</p> <p>-mówi o swoich reakcjach czytelniczych</p> <p>-dostrzega zabiegi stylistyczne w utworach literackich, w tym funkcję obrazowania</p>	<p>CZYTANIE</p> <p>-identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi</p> <p>-określa temat i główną myśl tekstu</p> <p>-oddziela informacje ważne od drugorzędnych</p> <p>-wybiera potrzebne informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu</p> <p>-wskazuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi</p> <p>-rozpoznaje cechy życzeń, ogłoszenia, instrukcji, przepisu</p> <p>-wskazuje części składowe wypowiedzi: tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, posługuje się akapitami</p> <p>-poprawnie artykułuje i akcentuje wyrazy, stosuje intonację zdaniową podczas głośnego czytania utworów</p> <p>ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY</p> <p>-nazywa swoje reakcje czytelnicze</p> <p>-nazywa zabiegi stylistyczne w utworach literackich (epitet, porównanie, przenośnia, rym),</p>	<p>wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich</p> <p>CZYTANIE</p> <p>-wyszukuje w wypowiedzi informacje wyrażone pośrednio</p> <p>-rozumie funkcję akapitu</p> <p>-oddziela informacje ważne od drugorzędnych</p> <p>-wybiera i wykorzystuje informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu</p> <p>-wskazuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi oraz samodzielnie tłumaczy przenośne znaczenie wybranych wyrazów, związków wyrazów w wypowiedzi</p> <p>-wskazuje typowe elementy konstrukcyjne i stylistyczne w zaproszeniach, życzeniach, ogłoszeniach, instrukcjach, przepisach</p> <p>-rozumie funkcje części składowych wypowiedzi: tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie</p> <p>-głośno czyta utwory, uwzględniając zasady poprawnej artykulacji i intonacji</p> <p>ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY</p> <p>-uzasadnia swoje reakcje czytelnicze</p> <p>-analizuje elementy świata</p>	<p>CZYTANIE</p> <p>-wyszukuje w wypowiedzi informacje wyrażone pośrednio i wykorzystuje je w wypowiedzi np. opisującej lub oceniającej postać fikcyjną lub rzeczywistą</p> <p>-oddziela informacje ważne od drugorzędnych i wykorzystuje je w odczytywaniu znaczeń dosłownych i przenośnych</p> <p>-odczytuje i wykorzystuje treści zawarte w artykule, instrukcji, przepisie, tabeli, schemacie i notatce</p> <p>-wskazuje i odczytuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi</p> <p>-wskazuje typowe elementy konstrukcyjne i stylistyczne w życzeniach, ogłoszeniach, instrukcjach, przepisach</p> <p>-ma świadomość konstrukcji wypowiedzi i rozumie funkcje takich części składowych wypowiedzi, jak tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie</p> <p>-głośno czyta utwory, wykorzystując umiejętność poprawnej artykulacji i intonacji, aby oddać sens odczytywanego tekstu</p> <p>ALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY</p> <p>-konfrontuje swoje reakcje czytelnicze z innymi odbiorcami</p> <p>-objaśnia funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w</p>	<p>CZYTANIE</p> <p>-czyta ze zrozumieniem na poziomie semantycznym i krytycznym, również teksty spoza listy lektur</p> <p>-wykorzystuje treści zawarte w artykułach, instrukcjach, przepisach, tabelach, schematach i notatkach w tworzeniu własnych wypowiedzi</p> <p>-odczytuje głośno utwory poetyckie i prozatorskie i je interpretuje</p> <p>ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY</p> <p>-porównuje funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w różnych utworach epickich</p> <p>-wskazuje elementy baśni i legendy w innych tekstach kultury</p>
--	--	---	---	--	---

	<p>poetyckiego w liryce, z pomocą nauczyciela wskazuje epitet, porównanie, przenośnię, rymy</p> <p>-wie, co tworzy rytm</p> <p>-wskazuje wers, strofę, refren</p> <p>-odróżnia fikcję od rzeczywistości</p> <p>-odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych</p> <p>-określa wybrane elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia</p> <p>-rozumie rolę osoby mówiącej w tekście (narrator)</p> <p>-zna cechy baśni i legendy</p> <p>-wyodrębnia komiks, film i spektakl spośród innych przekazów i tekstów kultury</p>	<p>rozumie funkcję obrazowania poetyckiego w liryce</p> <p>-dostrzega cechy wyróżniające teksty artystyczne (poetyckie i prozatorskie) oraz użytkowe</p> <p>-odróżnia autora od osoby mówiącej w utworze</p> <p>-określa i nazywa elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia</p> <p>-wskazuje cechy baśni i legendy w utworze</p> <p>-rozpoznaje elementy rytmu: wers, zwrotka, rym, refren</p> <p>-zna pojęcia: gra aktorska, dekoracja, kostiumy, rekwizyty, inscenizacja, scena, widownia, próba</p> <p>-przypisuje cechy bohaterom oraz ocenia ich postawy w odniesieniu do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość</p> <p>-odczytuje sens utworów na poziomie semantycznym (dosłownym)</p> <p>-odczytuje moral baśni</p>	<p>przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia</p> <p>-identyfikuje baśń i legendę</p> <p>-rozumie podstawową funkcję wersu, zwrotki, rymu</p> <p>-rozumie funkcję akapitu jako logicznie wyodrębnionej całości w tekście</p> <p>-objaśnia znaczenia porównań i przenośni w tekście</p> <p>-wyodrębnia elementy dzieła filmowego, odróżnia film animowany i aktorski</p> <p>-charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz ich postawy odnoszące się do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość</p> <p>-odczytuje przesłanie utworu</p>	<p>utworze epickim</p> <p>-wykorzystuje wiedzę na temat wersu, zwrotki, rymu do interpretacji utworu</p> <p>-objaśnia funkcję epitetów, porównań i przenośni w tekście</p> <p>-wyróżnia wśród przekazów audiowizualnych programy informacyjne, rozrywkowe, reklamy</p> <p>-charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz ich postawy odnoszące się do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość; konfrontuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami</p>	<p>-dostrzega różnice między celem programów informacyjnych, rozrywkowych, reklam</p> <p>-odnosi się do postaw bohaterów fikcyjnych i opisuje otaczającą ich rzeczywistość</p>
<p>Kształcenie językowe.</p>	<p>Stosuje wiedzę językową w zakresie:</p> <p>-słownictwa (np. doбира wyrazy bliskoznaczne oraz wyrazy pokrewne w rodzinę wyrazów)</p> <p>-składni (konstruuje poprawne zdania pojedyncze, stosuje wielkie litery na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na końcu,</p>	<p>Stosuje wiedzę językową w zakresie:</p> <p>-słownictwa (wykorzystuje wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne w tworzonym tekście, tworzy rodzinę wyrazów)</p> <p>-składni (konstruuje zdania pojedyncze proste i rozwinięte oraz wypowiedzenia złożone i równoważniki zdań, używa</p>	<p>Umiejętnie stosuje wiedzę językową w zakresie:</p> <p>-słownictwa (wzbogaca tworzony tekst wyrazami bliskoznacznymi i przeciwstawnymi)</p> <p>-składni (stosuje różnorodne typy zdań: pojedyncze i złożone oraz równoważniki; celowo używa różnych typów wypowiedzeń: pytających, oznajmujących,</p>	<p>Sprawnie stosuje wiedzę językową w zakresie:</p> <p>-słownictwa (dba o poprawność słownikową tworzonych wypowiedzi, odpowiednio doбира wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne, wzbogacając tekst w zależności od formy wypowiedzi i sytuacji komunikacyjnej)</p> <p>-składni (tworzy ciekawe pod względem składniowym wypowiedzi,</p>	<p>Świadomie stosuje wiedzę językową w zakresie treści materiałowych przewidzianych programem nauczania słownictwa, składni, fleksji i fonetyki</p>

	<p>rozdziela zdania pojedyncze, złożone i równoważnik zdania, wskazuje orzeczenie w zdaniu, zna wypowiedzenia oznajmujące, rozkazujące i pytające)</p> <p>-fleksji (wskazuje czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki i przysłowki w zdaniu, przy pomocy nauczyciela określa formę odmiennej części mowy, odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych)</p> <p>-fonetyki (zna alfabet, dzieli wyrazy na litery, głoski i sylaby)</p>	<p>różnych typów wypowiedzeń: oznajmujących, rozkazujących, pytających, wykrzyknikowych)</p> <p>-fleksji (określa formę gramatyczną czasowników, rzeczowników, przymiotników; łączy wypowiedzenia składowe za pomocą spójnika w wypowiedzenie złożone; poprawnie zapisuje formy bezokoliczników oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego czasowników w czasie przyszłym i przeszłym)</p> <p>-fonetyki (wykorzystuje umiejętność dzielenia wyrazów na sylaby przy przenoszeniu wyrazów do następnej linijki)</p> <p>-stosuje zasady estetycznego zapisu tekstu</p>	<p>wykrzyknikowych, rozkazujących w zależności od sytuacji komunikacyjnej; stosuje się do zasad poprawnej interpunkcji)</p> <p>-fleksji (używa odmiennej części mowy w poprawnych formach)</p> <p>-fonetyki (stosuje wiadomości z zakresu podziału wyrazów na litery, głoski i sylaby w poprawnym ich zapisie)</p>	<p>stosuje się do zasad poprawności logiczno-składniowej, dba o poprawną interpunkcję wypowiedzeń złożonych)</p> <p>-fleksji (w wypowiedziach stosuje w poprawnych formach odmienne i nieodmienne części mowy przewidziane w programie nauczania, w tym poprawnie stosuje formy czasu teraźniejszego oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego w czasie przeszłym i przyszłym)</p> <p>-fonetyki (biegle stosuje wiadomości z zakresu fonetyki i wykorzystuje je w poprawnym zapisie wyrazów)</p>	
<p>Tworzenie wypowiedzi.</p>	<p>MÓWIENIE</p> <p>-nawiązuje i podtrzymuje kontakt werbalny z innymi uczniami i nauczycielem</p> <p>-formułuje pytania i udziela prostych odpowiedzi pod względem konstrukcyjnym</p> <p>-wypowiada komunikaty zawierające proste informacje</p> <p>-wyraża wprost swoje intencje</p> <p>-odróżnia sytuację oficjalną od nieoficjalnej i potrafi odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej skierować prośbę, pytanie, odmowę, wyjaśnienie,</p> <p>-stosuje zwroty grzecznościowe podczas</p>	<p>MÓWIENIE</p> <p>-świadomie uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej</p> <p>-dostosowuje wypowiedź do adresata i sytuacji, świadomie dobiera różne typy wypowiedzeń prostych i rozwiniętych, wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące</p> <p>-formułuje pytania otwarte</p> <p>-udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych</p> <p>-wypowiada się w kilku logicznie ze sobą połączonych zdaniach na tematy związane z codziennością, otaczającą rzeczywistością, lekturą</p>	<p>MÓWIENIE</p> <p>-przedstawia własne zdanie w rozmowie</p> <p>-świadomie dobiera intonację zdaniową</p> <p>-udziela odpowiedzi w formie krótkiej wypowiedzi</p> <p>-uczestniczy w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami</p> <p>-łączy za pomocą odpowiednich spójników współrzędne związki wyrazowe w zdaniu</p> <p>-wypowiada się w roli świadka i uczestnika zdarzeń</p> <p>-stosuje poprawne formy gramatyczne rzeczownika,</p>	<p>MÓWIENIE</p> <p>-uzasadnia własne zdanie w rozmowie, podaje odpowiednie przykłady, stosuje się do reguł grzecznościowych</p> <p>-rozpoczyna i podtrzymuje rozmowę na temat lektury czy dzieła filmowego</p> <p>-udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym</p> <p>-w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje frazeologizmy związane z omawianą tematyką</p> <p>-poprawnie stosuje formy czasu teraźniejszego oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego w czasie</p>	<p>MÓWIENIE</p> <p>-przedstawia własne stanowisko w związku ze sposobem rozwiązania problemu, wykonania zadania</p> <p>-podejmuje rozmowę na temat przeczytanej lektury/dzieła także spoza kanonu lektur przewidzianych programem nauczania w klasie czwartej; omawia je w odniesieniu do innych dzieł także spoza kanonu lektur</p> <p>-interpretuje metaforyczne i symboliczne treści utworów literackich i plastycznych</p>

	<p>rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem -mówi na temat, opowiada o obserwowanych zdarzeniach, akcji książki, filmu -za pomocą kilku zdań opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę -za pomocą kilku prostych zdań opisuje obraz, ilustrację, plakat -stosuje wyrazy o znaczeniu dosłownym -wygłasza tekst utworu z pamięci</p> <p>PISANIE</p> <p>-stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu -zna podstawowe zasady dotyczące pisowni wielką literą oraz pisowni ó – u, rz – ż, ch – h -dzieli wyrazy na sylaby,</p>	<p>-stosuje zwroty grzecznościowe i odpowiednie konstrukcje składniowe (np. tryb przypuszczający) podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem -wskazuje wyrazy o znaczeniu dosłownym i metaforycznym -składa życzenia, tworzy wypowiedź o cechach instrukcji, np. zasady gry -wypowiada się w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne -opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni -dobiera wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne -recytuje utwór poetycki, oddając jego ogólny nastrój i sens -stosuje zasady poprawnej wymowy i akcentowania wyrazów rodzimych -posługuje się pozawerbalnymi środkami wypowiedzi (mimiką, gestem)</p> <p>PISANIE</p> <p>-stosuje podstawowe zasady ortografii dotyczące pisowni ó – u, rz – ż, ch – h i interpunkcji -odróżnia nazwy własne od pospolitych i potrafi zastosować odpowiednie zasady dotyczące pisowni wielką literą</p>	<p>przymiotnika, czasownika -gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy charakteru na podstawie zachowań i postaw -wypowiada się logicznie i w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje Wyrazy określające następstwo czasowe, zwłaszcza przysłówki -w sposób uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat stosując słownictwo służące do formułowania ocen, opinii, emocji i uczuć -objaśnia znaczenia dosłowne i metaforyczne wyrazów -odróżnia wyrazy pokrewne od synonimów wygłasza tekst poetycki z pamięci, posługując się pauzą, barwą głosu Ostosuje się do zasad właściwego akcentowania wyrazów i intonowania wypowiedzeń</p> <p>PISANIE</p> <p>-stosuje poznane zasady ortografii dotyczące pisowni ó – u, rz – ż, ch – h i interpunkcji oraz potrafi je zastosować w sytuacjach nietypowych (np. wykorzystać wiedzę o wyrazach pochodnych i rodzinie wyrazów) -w kilkudzaniowych</p>	<p>przeszłym i przyszłym w opisie dzieła kultury stosuje słownictwo wyrażające stosunek odbiorcy wobec dzieła -interpretuje przenośne treści utworów poetyckich przewidzianych w programie nauczania -zaznacza akcenty logiczne, stosuje pauzy, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu -wzbogaca komunikat pozawerbalnymi środkami wypowiedzi -dokonuje samokrytyki wypowiedzi i doskonalą ją pod względem konstrukcji i języka</p> <p>PISANIE</p> <p>-komponuje poprawne pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, fleksyjnym, składniowym wypowiedzi o przejrzystej, logicznej kompozycji z uwzględnieniem akapitów -uzasadnia własne zdanie, podaje odpowiednie przykłady, np. z lektury -udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem</p>	<p>PISANIE</p> <p>-tworzy samodzielne wypowiedzi cechujące się ciekawym ujęciem tematu, poprawną konstrukcją oraz właściwym doбором środków językowych -wykazuje się szczególną dbałością o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, -fleksyjną i składniową oraz estetykę</p>
--	--	---	---	---	--

	<p>przenosi wyraz do następnego wersu -uzupełnia prosty schemat, tabelę -zna podstawowe zasady układu graficznego listu prywatnego, dialogu, ramowego planu wypowiedzi i z pomocą nauczyciela zapisuje list, dialog, układa plan ramowy wypowiedzi, -zapisuje kilkudzaniowe opowiadanie odtwórcze -za pomocą kilku prostych zdań tworzy opis przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci, zwierzęcia -za pomocą kilku prostych zdań tworzy opis obrazu, ilustracji, plakatu -stara się o estetykę zapisu wypowiedzi</p>	<p>-dzieli wyrazy na głoski i litery, rozróżnia funkcję zmiękczejącą i sylabotwórczą i w typowych przykładach -konstruuje i zapisuje kilkudzaniowe wypowiedzi poprawne pod względem logiczno-składniowym -używa wypowiedzeń pojedynczych i złożonych -w zależności do adresata i sytuacji świadomie dobiera wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące -zapisuje pytania otwarte -udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych -samodzielnie zapisuje dialog -dzieli wypowiedzi na części kompozycyjne -tworzy ramowy plan wypowiedzi -układa opowiadanie odtwórcze -redaguje notatkę w formie prostego schematu, tabeli, planu -zapisuje prostą instrukcję, np. przepis kulinarny, zasady gry -tworzy opis przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci, zwierzęcia, obrazu, ilustracji, plakatu, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni -w liście prywatnym, dialogu, zaproszeniu stosuje odpowiedni układ graficzny</p>	<p>wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami łączy za pomocą odpowiednich spójników współrzędne i stosuje się do zasad interpunkcji -w wypowiedziach stosuje poprawne formy gramatyczne rzeczownika, przymiotnika, czasownika -w tekstach świadomie stosuje wyrazy bliskoznaczne -w wypowiedziach gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy charakteru na podstawie zachowań i postaw -układa życzenia, zapisuje przepis, instrukcję, ogłoszenie -stosuje akapit jako znak logicznego wyodrębnienia fragmentów wypowiedzi -pisze logiczne i uporządkowane pod względem chronologicznym opowiadanie, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające następstwo czasowe, zwłaszcza przysłówki; opowiada z perspektywy świadka i uczestnika zdarzeń -zapisuje dialog w opowiadaniu -w sposób uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat, stosując słownictwo służące do formułowania ocen i opinii, emocji i uczuć -dostrzega błędy</p>	<p>konstrukcyjnym i stylistycznym -w wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje frazeologizmy związane z omawianą tematyką -komponuje i przekształca plan wypowiedzi -pisze opowiadanie twórcze, list z perspektywy bohatera, baśń -w opisie dzieła kultury stosuje słownictwo wyrażające stosunek odbiorcy wobec dzieła -dokonuje samodzielnej autokorekty napisanego tekstu</p>	<p>zapisu wypowiedzi</p>
--	--	--	--	---	--------------------------

			ortograficzne i interpunkcyjne w tworzonej wypowiedzi i je poprawia		
Samokształcenie.	DOCIERANIE DO INFORMACJI -sprawdza pisownię wyrazu w słowniku ortograficznym	DOCIERANIE DO INFORMACJI -wybiera odpowiednie informacje ze słownika ortograficznego, encyklopedii, czasopisma, stron internetowych	DOCIERANIE DO INFORMACJI -wybiera informacje niewyrażone wprost z różnych źródeł, np. czasopism, stron internetowych	DOCIERANIE DO INFORMACJI -wybiera informacje wyrażone pośrednio w różnych źródłach, np. czasopismach, stronach internetowych; konfrontuje je z innymi źródłami	DOCIERANIE DO INFORMACJI -wybiera i wykorzystuje informacje z różnych źródeł (np. czasopism, stron internetowych) we własnych wypowiedziach o charakterze informacyjnym lub oceniającym
Lektury obowiązkowe	René Goscinny, Jean-Jacques Sempé „Mikołajek” *każdy nauczyciel dokonuje wyboru indywidualnie				
Lektury uzupełniające	Frances Hodgson Burnett „Tajemniczy ogród” *każdy nauczyciel dokonuje wyboru indywidualnie				